

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5SŽi/18/2013
Identifikačné číslo spisu:	4010200047
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jarmila Urbancová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:4010200047.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa J., bytom v B., proti odporkyni Sociálnej poisťovni - ústrediu, so sídlom v Bratislave, 29. augusta 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne z 21. decembra 2009, č. P-522-5443/2009/Ozn., o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 10. januára 2013, č. k. 23Sd/13/2010-50, v spojení s opravným uznesením zo 06. júna 2013, č. k. 23Sd/13/2010-58, a proti (opravnému) uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo 06. júna 2013, č. k. 23Sd/13/2010-58, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre z 10. januára 2013, č. k. 23Sd/13/2010-50 v spojení s opravným uznesením zo 06. júna 2013, č. k. 23Sd/13/2010-58 p o t v r d z u j e .

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre zo 06. júna 2013, č. k. 23Sd/13/2010-58 m e n í t a k, že znie: „Krajský súd v Nitre konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu č. P-522-5443/2009/Ozn. z 21. decembra 2009 z a s t a v u j e .“

Navrhovateľ n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Uznesením z 10. januára 2013, č. k. 23Sd/13/2010-50 v spojení s opravným uznesením zo 06. júna 2013, č. k. 23Sd/13/2010-58 Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) zastavil konanie o opravnom prostriedku a odvolanie odporcu postúpil na prejednanie a rozhodnutie generálnemu riaditeľovi Sociálnej poisťovne - ústredie ako odvolaciemu správneho orgánu.

Uviedol, že v zmysle § 19 ods. 1, 2 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám (ďalej len „zákon o slobode informácií“) v spojení s čl. 11 ods. 4 príkazu generálneho riaditeľa č. 12/2009, o odvolaní proti rozhodnutiu rozhoduje generálny riaditeľ poisťovne na základe návrhu rozkladovej komisie do 30 dní, vo zvlášť zložitých prípadoch najneskôr do 60 dní.

Poukázal na to, že navrhovateľ napadol prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu, proti ktorému je

podľa § 19 zákona o slobode informácií prístupné odvolanie, o ktorom rozhodne príslušný odvolací orgán v správnom konaní. Súdny nemá právomoc napadnuté prvostupňové rozhodnutie v rámci správneho súdnictva preskúmať, pretože zo zákona o slobode informácie im takáto právomoc nie je daná.

Dodal, že v prejednávanej príhode zákon (§ 250l ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku; ďalej len „OSP“) neustanovuje, že predmetné rozhodnutie preskúma postupom podľa tretej hlavy piatej časti OSP súd v správnom súdnictve. Zákon o slobode informácií ustanovuje, že rozhodnutia o odmietnutí poskytnutia požadovaných informácií preskúma nadriadený orgán povinnej osoby, v tomto prípade je na rozhodnutie o odvolaní príslušný podľa príkazu generálneho riaditeľa č. 12/2009 generálny riaditeľ sociálnej poisťovne. Až jeho rozhodnutie o odvolaní bude preskúmateľné postupom podľa druhej hlavy piatej časti OSP.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal v lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 veta prvá OSP, § 250l ods. 2 OSP) odvolanie navrhovateľ. Uznesenie krajského súdu označil za: „veľmi veľmi úmyselne zmätočné,“ veľmi, veľmi: už predpojaté, už zaujaté, už stranné, už závislé,“ a: „veľmi, veľmi: už účelové, s osobitými motívmi cielené.“

Keďže odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu krajského súdu z 10. januára 2013, č. k. 23Sd/13/2010-50, neobsahovalo podstatné náležitosti odvolania, krajský súd v súlade s § 209 ods. 1 OSP uznesením zo 06. júna 2013 vydal uznesenie č. k. 23Sd/13/2010-58, ktorým navrhovateľa vyzval, aby doplnil chýbajúce náležitosti odvolania, a poučil ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/ OSP.

Na toto uznesenie krajského súdu reagoval navrhovateľ podaním doručeným krajskému súdu 28. júna 2013 (č. l. 61), v ktorom požiadal o predĺženie krajským súdom ustanovenej lehoty o 100 pracovných dní, aspoň do 20. októbra 2013. Záverom krajskému súdu vytkol, že mu neustanovil bezplatného právneho zástupcu - advokáta, vôbec navrhovateľa nepredvolal na pojednávanie o tejto jeho veci, vôbec nevykonával dokazovanie, vôbec neurčil - nevykonával súdnoznalecké dokazovanie, vôbec neurčil termín vstupu pre prokurátora do tohto už štvrtý rok trvajúceho konania.

Keďže v písomnom vyhotovení tohto uznesenia krajský súd nesprávne označil opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie ako „rozhodnutie odporcu č. P-522-1250/2009 zo dňa 02.04.2009,“ vydal 06. júna 2013 opravné uznesenie č. k. 23Sd/13/2010-58, ktorým túto inú zrejmú nesprávnosť opravil (§ 164 OSP).

Aj proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal v lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 veta prvá OSP, § 250l ods. 2 OSP) odvolanie navrhovateľ. Uznesenie krajského súdu označil za: „veľmi veľmi úmyselne zmätočné,“ veľmi, veľmi: už predpojaté, už zaujaté, už stranné, už závislé,“ a: „veľmi, veľmi: už účelové, s osobitými motívmi cielené.“

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobkyne (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá OSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne proti uzneseniu o zastavení konania nie je možné priznať úspech, avšak je namieste zmeniť opravu tohto rozhodnutia.

Podľa § 250l ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250l ods. 2 OSP pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 19 ods. 1 zákona o slobode informácií proti rozhodnutiu povinnej osoby o odmietnutí požadovanej informácie možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia alebo márneho uplynutia lehoty na rozhodnutie o žiadosti podľa § 17. Odvolanie sa podáva povinnej osobe, ktorá rozhodnutie vydala alebo mala vydať.

Podľa § 19 ods. 2 zákona o slobode informácií o odvolaní proti rozhodnutiu povinnej osoby rozhoduje nadriadený povinnej osoby, ktorá vo veci rozhodla alebo mala rozhodnúť. Ak ide o rozhodnutie obecného úradu, o odvolaní rozhoduje starosta obce (primátor). Proti rozhodnutiu ústredného orgánu štátnej správy možno podať rozklad, o ktorom rozhoduje vedúci ústredného orgánu štátnej správy.

Podľa § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií Odvolací orgán rozhodne o odvolaní do 15 dní od doručenia odvolania povinnou osobou. Ak odvolací orgán v tejto lehote nerozhodne, predpokladá sa, že vydal rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil; za deň doručenia tohto rozhodnutia sa považuje druhý deň po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia.

Podľa § 58 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) ak osobitný zákon neustanovuje inak, odvolacím orgánom je správny orgán najbližšieho vyššieho stupňa nadriadený správneho orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

Podľa § 58 ods. 2 správneho poriadku o odvolaní proti rozhodnutiu orgánu právnickej osoby rozhoduje útvar ustanovený zákonom, a ak ho zákon neustanovuje, útvar určený jej štatútom; ak taký útvar nie je, rozhoduje orgán, ktorý ju zriadil alebo založil.

Podľa § 58 ods. 3 správneho poriadku ak nemožno odvolací orgán určiť podľa odsekov 1 a 2, rozhoduje vedúci správneho orgánu na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie.

Podľa § 30 OSP účastníka, ktorý požiada o ustanovenie advokáta a u ktorého sú predpoklady, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov, súd odkáže na Centrum právnej pomoci. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

Navrhovateľ opravným prostriedkom napadol prvostupňové rozhodnutie odporkyne - list, ktorým mu oznámila, že vo veci jeho žiadosti už rozhodla, rozhodnutím z 02. apríla 2009, č. P-522-1250/2009/Rozh. konanie zastavila z dôvodu, že vec už bola predtým vybavená.

V zmysle zákona o slobode informácií je proti negatívnemu rozhodnutiu povinnej osoby prípustné odvolanie, o ktorom rozhodne v správnom konaní odvolací orgán. V prejednávanej veci vystupuje ako povinná osoba odporkyňa, pričom o odvolaní rozhoduje generálny riaditeľ sociálnej poisťovne ako jej vedúci.

Podľa § 103 OSP kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 OSP ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Ako správne uviedol krajský súd, súdy nemajú právomoc prejednať a rozhodnúť o opravnom prostriedku proti napadnutému „rozhodnutiu“, táto právomoc prináleží generálnemu riaditeľovi Sociálnej poisťovne. Nedostatok právomoci vo veci konať a rozhodnúť je neodstrániteľnou prekážkou v konaní - súd nesmie rozhodovať o veciach, o ktorých tak neustanovuje zákon (čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky; ďalej len „ústava“). Preto krajský súd postupoval v súlade so zákonom, keď konanie zastavil a, zistiac existenciu orgánu s právomocou vec navrhovateľa prejednať a rozhodnúť, rozhodol o

postúpení veci.

Pokiaľ ide o námietku, že krajský súd neustanovil navrhovateľovi právneho zástupcu z radov advokátov, najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že počínajúc 01. januárom 2012 o poskytnutí, alebo neposkytnutí tzv. bezplatnej právnej pomoci rozhoduje výlučne Centrum právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. Pokiaľ je takáto žiadosť doručená súdu, tento ju len zbežne posúdi a len v prípade, ak dospeje k záveru, že sú splnené podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, ktoré sa v istom rozsahu prekrývajú s podmienkami pre priznanie bezplatnej právnej pomoci, odkáže účastníka súdneho konania na Centrum právnej pomoci. Pokiaľ krajský súd k takémuto záveru nedospel, nemal povinnosť o žiadosti rozhodovať, hoci by bolo vhodné navrhovateľa o tejto skutočnosti aspoň informovať. Týmto postupom súdu však nedošlo k porušeniu zákona.

Keďže krajský súd konanie pre vadu podmienok konania zastavil, v súlade so zákonom a ústavou nevykonával žiadne dokazovanie, nekonal pojednávanie a ani nebol dôvod pre vstup prokurátora do konania.

Najvyšší súd konštatuje, že žiadna z námietok navrhovateľa nie je spôsobilá privodiť zmenu odvolaním napadnutého uznesenia krajského súdu o zastavení konania. Zároveň dodáva, že vlastný postup navrhovateľa je v rozpore s jeho záujmom o rýchle vybavenie veci - žiadosti o sprístupnenie informácie odporkyňou.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd uznesenie krajského súdu z 10. januára 2013, č. k. 23Sd/13/2010-50 ako vo výroku správne potvrdil (§ 219 ods. 1 OSP, § 520ja ods. 3 OSP, § 250l ods. 2 OSP).

Vo vzťahu k opravnému uzneseniu najvyšší súd uvádza, že toto aj naďalej obsahovalo uvedený chybný dátum napadnutého rozhodnutia - listu, ktorý bol odporkyňou vydaný 21. decembra 2009 (nie 02. apríla 2009) a chybnú koncovku čísla tohto rozhodnutia, ktorá je „/Ozn.“ (nie „/0-3“). Správne označenie napadnutého rozhodnutia teda znie: „rozhodnutie z 21. decembra 2009, č. P-522-5443/2009/Ozn.“

V záujme hospodárnosti konania najvyšší súd rozhodol tak, že toto odvolanie zo 06. júna 2013, č. k. 23Sd/13/2010-58 zmenil a označenie napadnutého rozhodnutia opravil (§ 220 OSP, § 520ja ods. 3 OSP, § 250l ods. 2 OSP).

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1, § 246c ods. 1 veta prvá OSP, § 250l ods. 2 OSP, § 250k OSP tak, že neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.